

Klasa: 022-03/13-01/90
Urbroj: 50301-05/20-13-2

Zagreb, 18. travnja 2013.

PREDsjEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o akreditaciji, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129., 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o akreditaciji, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ivana Vrdoljaka, ministra gospodarstva, Alenu Leverića, zamjenika ministra gospodarstva, te Vedrana Kružića, mr. sc. Jelenu Zrinski Berger i Teju Kolar, pomoćnike ministra gospodarstva.

PREDsjEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI
ZAKONA O AKREDITACIJI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, travanj 2013.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O AKREDITACIJI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o akreditaciji sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o akreditaciji (Narodne novine, br. 158/2003 i 75/2009) uređeno je osnivanje i djelatnost tijela koje obavlja poslove nacionalne službe za akreditaciju, određeno je područje u kojem se provodi akreditacija te akreditacija u vezi s propisima o ocjenjivanju sukladnosti.

Zakon o akreditaciji jedan je od tzv. horizontalnih tehničkih zakona kojima se uređuje stavljanje proizvoda na tržište, uključivo i stručno tehničku sposobljenost pravnih i fizičkih osoba koje nadležna državna tijela ovlašćuju za ocjenjivanja sukladnosti proizvoda s propisanim zahtjevima. Hrvatska akreditacijska agencija (u dalnjem tekstu: HAA) provodi nezavisni postupak ocjene stručne i tehničke sposobljenosti tih pravnih i fizičkih osoba.

Sukladno članku 4. Zakona o akreditaciji, HAA sudjeluje u radu europskih i međunarodnih organizacija za akreditaciju i predstavlja Republiku Hrvatsku u tim organizacijama. Člankom 6. Zakona o akreditaciji određen je postupak akreditiranja za utvrđivanje sposobljenosti pravnih i fizičkih osoba za obavljanje poslova za koje se daje akreditacija s obzirom na zahtjeve propisa, odgovarajućih međunarodnih i europskih norma, odnosno istovrijednih nacionalnih norma, te dokumenata europskih i međunarodnih organizacija za akreditaciju.

Temeljem članka 4. Zakona o akreditaciji, Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o osnivanju Hrvatske akreditacijske agencije (Narodne novine, br. 158/2004, 44/2005 i 30/2010). Člankom 4. Uredbe utvrđena je djelatnost HAA koja obuhvaća akreditiranje tijela za ocjenu sukladnosti (laboratorijskih, certifikacijskih i inspekcijskih tijela) u skladu s međunarodnim pravilima za akreditaciju.

2008. godine Europska unija donijela je Uredbu (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. godine kojom se utvrđuju zahtjevi za akreditaciju i nadzor nad tržištem koji se odnose na stavljanje na tržište proizvoda te kojom se povlači Uredba (EEZ) br. 339/93 (Službeno glasilo Europske unije br. L 218 od 13. kolovoza 2008.). Radi usklađivanja s navedenom Uredbom donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o akreditaciji 2009. godine (Narodne novine, broj 75/2009) kojim su se dodatno uredila sljedeća pitanja:

- akreditacija kao postupak kojim neovisno akreditacijsko tijelo službeno potvrđuje pravnoj ili fizičkoj osobi da je sposobna provoditi poslove ocjenjivanja sukladnosti,
- obveza nacionalnog akreditacijskog tijela o članstvu u Europskoj organizaciji za akreditaciju (u dalnjem tekstu: EA) i zaključivanje multilateralnih sporazuma o priznavanju akreditacije s drugim članicama EA,
- propisivanje zabrane nacionalnom akreditacijskom tijelu za obavljanje poslova i zadatka iz djelatnosti tijela za ocjenu sukladnosti za koje akreditacijsko tijelo provodi postupke akreditacije (zabrana suparništva u djelatnosti tijela za ocjenu sukladnosti).

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 17. listopada 2012. godine donijela Zaključak u vezi s Informacijom o promjenama u procesu usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s uredbama Europske unije u svjetlu budućeg članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji, kojim je zadužila tijela državne uprave i druga nadležna tijela da, sukladno svojem djelokrugu, odnosno nadležnosti za usklađivanje zakonodavstva te provedbu pojedinih dijelova pravne stečevine Europske unije, provedu postupak analize pozitivnih nacionalnih propisa u koje je preuzet normativni sadržaj uredbi Europske unije, koje u uvjetima članstva u Europskoj uniji imaju izravan učinak, s ciljem utvrđivanja izmjena i prilagodbi koje je potrebno provesti u nacionalnom zakonodavstvu do dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. godine kojom se utvrđuju zahtjevi za akreditaciju i nadzor nad tržištem koji se odnose na stavljanje na tržište proizvoda te kojom se povlači Uredba (EEZ) br. 339/93, kojom se između ostaloga utvrđuju zahtjevi za akreditaciju, zahtjevi za nacionalno akreditacijsko tijelo i provedbu akreditacije, djelovat će izravno na području Republike Hrvatske. Naime, kad je riječ o državama članicama Europske unije, sve su Uredbe po pravnoj snazi iznad nacionalnih pravnih izvora. Slijedom navedenoga, pristupilo se izmjenama i dopunama važećeg Zakona o akreditaciji (Narodne novine, br. 158/2003 i 75/2009). Na snazi ostaju nacionalne odredbe kojima se osiguravaju uvjeti potrebni za provedbu Uredbe (EZ) br. 765/2008. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o akreditaciji sadrži mjere koje Republika Hrvatska mora osigurati radi provedbe pojedinih odredbi Uredbe (EZ) br. 765/2008, a koje se odnose na područje akreditacije.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Zbog potrebe usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s propisima Europske unije, a radi pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O AKREDITACIJI

Članak 1.

U Zakonu o akreditaciji (Narodne novine, br. 158/2003 i 75/2009), u članku 1. iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

„(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na propise o ocjenjivanju sukladnosti, odgovarajuće se odnose na propise o ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava te na propise o tehničkom ocjenjivanju građevnih proizvoda, ako posebnim Zakonom nije drugačije uređeno.

(3) Ovim se Zakonom utvrđuje okvir za provedbu Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. godine o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta s obzirom na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (Tekst značajan za EGP) (SL L 218, 13. 8. 2008) u dijelu koji se odnosi na akreditaciju (u dalnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 765/2008).“.

Članak 2.

Članak 2. mijenja se i glasi:

„Članak 2.

Nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EZ) br. 765/2008 i ovoga Zakona je akreditacijsko tijelo.“.

Članak 3.

Članak 3. mijenja se i glasi:

„Članak 3.

Pojmovi koji se upotrebljavaju u smislu odredaba ovoga Zakona imaju jednako značenje kao i pojmovi uporabljeni u Uredbi (EZ) br. 765/2008, a pojam „norma“ ima jednako značenje kao pojam definiran u članku 2. Uredbe (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. godine o europskoj normizaciji i koja dopunjuje i mijenja Direktive Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i Direktive 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća i stavlja izvan snage Odluku Vijeća br. 87/95/EEZ te Odluku br. 1673/2006/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća (SL L 316, 14. 11. 2012).“.

Članak 4.

U članku 4. stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Poslove iz stavka 2. podstavaka 1., 2. i 3. i stavka 3. ovoga članka može obavljati samo akreditacijsko tijelo.“.

Članak 5.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1.

Ovim člankom utvrđuje se:

- okvir za provedbu Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. godine u dijelu koji se odnosi na akreditaciju, te
- odredbe koje se odnose na propise o ocjenjivanju sukladnosti odgovarajuće se odnose i na propise o ocjenjivanju i provjeri stalnosti svojstava, te na propise o tehničkom ocjenjivanju građevnih proizvoda, ako posebnim Zakonom nije drugačije uređeno, a u vezi s Uredbom (EU) br. 305/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. godine o utvrđivanju usklađenih uvjeta za stavljanje na tržište građevnih proizvoda i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 89/106/EEZ.

Članak 2.

Ovim člankom utvrđuje se nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. godine u području akreditacije.

Članak 3.

Ovim člankom propisuju se definicije pojmove u smislu ovih izmjena i dopuna Zakona.

Članak 4.

Ovim člankom određuje se da poslove iz stavka 2. podstavaka 1., 2. i 3. i stavka 3. ovoga članka obavlja samo nacionalno akreditacijsko tijelo što je mjera u skladu sa člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 765/2008 prema kojoj svaka država članica mora imenovati samo jedno nacionalno akreditacijsko tijelo.

Članak 5.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

**ODREDBE VAŽEĆEGA ZAKONA
KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU**

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje osnivanje i djelatnost tijela koje obavlja poslove nacionalne službe za akreditaciju, određuje područje u kojemu se provodi akreditacija te akreditacija u vezi s propisima o ocjenjivanju sukladnosti.

Članak 2.

U smislu odredaba ovoga Zakona akreditacija je postupak kojim neovisno akreditacijsko tijelo službeno potvrđuje pravnoj ili fizičkoj osobi da je sposobna provoditi poslove ocjenjivanja sukladnosti.

Članak 3.

Pojmovi koji se upotrebljavaju u smislu odredaba ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

- ocjenjivanje sukladnosti svaka je djelatnost kojom se neposredno ili posredno ocjenjuje jesu li ispunjeni određeni zahtjevi,
- potvrda o akreditaciji je dokument na temelju kojeg se potvrđuje sposobljenost za obavljanje određenih poslova na području ocjenjivanja sukladnosti,
- tehnički nadzor je provjera tehničke dokumentacije o proizvodu, ispitivanje proizvoda, procesa ili instalacije i određivanje njihove sukladnosti s posebnim zahtjevima ili, na temelju stručne prosudbe, s općim zahtjevima.

II. AKREDITACIJSKO TIJELO

Članak 4.

(1) Za trajno i neometano obavljanje poslova nacionalne službe za akreditaciju Vlada Republike Hrvatske uredbom osniva neovisno akreditacijsko tijelo (u dalnjem tekstu: akreditacijsko tijelo) kao javnu ustanovu.

(2) Akreditacijsko tijelo obavlja sljedeće poslove:

- akreditiranje ispitnih i umjernih laboratorijskih radionica,
- akreditiranje pravnih ili fizičkih osoba za potvrđivanje proizvoda, sustava upravljanja i osoblja,
- akreditiranje pravnih ili fizičkih osoba koje obavljaju tehnički nadzor ili slične radnje,
- druga ocjenjivanja ili potvrđivanja sposobnosti za provođenje postupaka ocjenjivanja sukladnosti, uključujući utvrđivanje ispunjavanja zahtjeva za ocjenjivanje sukladnosti u skladu s propisima za ocjenjivanje sukladnosti za pravne ili fizičke osobe.

(3) Akreditacijsko tijelo sudjeluje u radu europskih i međunarodnih organizacija za akreditaciju i predstavlja Republiku Hrvatsku u tim organizacijama te u okviru svoje djelatnosti obavlja i druge poslove određene aktom o osnivanju i statutom, ako cilj obavljanja tih djelatnosti nije ostvarivanje dobiti.

(4) Akreditacijsko tijelo će se učlaniti u Europsku organizaciju za akreditaciju (EA) i zaključiti multilateralne sporazume o priznavanju akreditacije s drugim članicama EA.

(5) Akreditacijsko tijelo ima isključivo pravo obavljati poslove iz stavka 2. ovoga članka, ako drugim zakonom nije drukčije propisano.

(6) Ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja te druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje akreditacijskog tijela uređuju se statutom sukladno zakonu i aktu o osnivanju akreditacijskog tijela.

(7) Akreditacijsko tijelo posluje u skladu s propisima koji se odnose na javne ustanove ako ovaj Zakon pojedina pitanja ne uređuje drukčije.